

ГРУДЕНЬ

1

- Всесвітній день боротьби зі СНІДом
- 35 років від дня проведення Всеукраїнського референдуму (1991), на якому народ України вільним волевиявленням підтвердив Акт проголошення незалежності України, схвалений Верховною Радою України 24 серпня 1991 року

2

- Міжнародний день боротьби за скасування рабства
- 85 років від дня народження Іларіона Дмитровича Стадника (1941–2013), українського скульптора, заслуженого художника України

3

- Міжнародний День людей з інвалідністю
- 430 років від дня народження Ніколо Амати (1596-1684), італійського майстра смичкових інструментів

4

- День ракетних військ і артилерії України
- День інформатики
- 95 років від дня народження Владлена Миколайовича Кузнецова (1931–2014), українського кінодраматурга, журналіста, публіциста, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України

5

- Всесвітній день ґрунтів
- Всесвітній день волонтерів (Міжнародний день добровольців в ім'я економічного і соціального розвитку)
- 125 років від дня народження Волта Діснея (Дісні) (1901-1966), американського художника-мультиплікатора, кінорежисера, продюсера, сценариста, актора, засновника компанії Walt Disney Productions
- 95 років від дня народження Григора Михайловича Тютюнника (1931–1980), українського письменника, сценариста, перекладача, педагога, лауреата Державної премії ім. Т. Г. Шевченка
- 90 років від дня народження Леоніда Трохимовича Пастушенка (1936–2017), українського письменника, публіциста, літературного критика, заслуженого журналіста України

6

- Святого Миколая-чудотворця
- День Збройних сил України
- 155 років від дня народження Миколи Кіндратовича Вороного (1871–1938), українського поета, прозаїка, перекладача, театрального актора і режисера, театрознавця, педагога, громадсько-політичного діяча, жертви сталінського терору

7

- Міжнародний день цивільної авіації
  - День місцевого самоврядування
  - Всесвітній день української хустки
- 07–13.12 – Всеукраїнський тиждень права
- 215 років від дня народження Миколи Леонтійовича Устияновича (1811–1885), українського письменника, перекладача, громадського діяча, священника

8

- Всесвітній день клімату (день для змін)
- 150 років від дня народження Марії Степанівни Крушельницької (1876–1935), української театральної акторки, письменниці, драматургині, публіцистки, громадської діячки

9

- Міжнародний день пам'яті жертв злочинів геноциду, вшанування їхньої людської гідності та попередження цих злочинів
- Міжнародний день боротьби з корупцією

10

- День прав людини
- Всесвітній день футболу
- 85 років від дня народження Ігоря Дмитровича Поклада (1941–2025), українського композитора, народного артиста України, Героя України, лауреата Державної премії ім. Т. Г. Шевченка

11

- Міжнародний День Гір
- 135 років від дня смерті Олександра Опанасовича Потебні (1835–1891), українського мовознавця, філософа, теоретика літератури, фольклориста, етнографа, педагога, громадського діяча

12

- День сухопутних військ України
- Всесвітній день загального медичного забезпечення
- 205 років від дня народження Гюстава Флобера (1821-1880), французького письменника

13

- День благодійності
- 170 років від дня народження Миколи Карповича Садовського (справж. – Тобілевич) (1856–1933), українського актора театру і кіно, театрального режисера, перекладача, письменника, театрального та громадського діяча, одного із засновників українського національного професійного театру
- 100 років від дня народження Ярослава Романовича Дашкевича (1926–2010), українського історика, сходознавця, бібліографа, археографа, публіциста, дисидента, політв'язня, громадського діяча, заслуженого діяча науки і техніки України

14

- День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
- Всесвітній день енергозбереження

15

- День утворення організації ООН з охорони навколишнього середовища
- 105 років від дня народження Надії Миколаївни Гордієнко-Андріанової (1921-1998), української письменниці, перекладачки, критика

16

- 160 років від дня смерті Василя Васильовича (старший) Тарновського (1810–1866), українського етнографа, історика права, культурного та громадського діяча, мецената
- 130 років від дня народження Варвари Іванівни Чередниченко (1896- 1949), української письменниці

18

- Міжнародний день мігранта
- 95 років від дня народження Михайлини Хомівни Коцюбинської (1931–2011), української літературознавиці, перекладачки, громадської діячки, активної учасниці руху шістдесятників, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреатки Національної премії України імені Тараса Шевченка

19

- Всенародний День Батька
- Міжнародний день допомоги бідним
- День вічнозелених рослин
- 90 років від дня народження Зіновія Васильовича Підлісного (1936–1999), українського архітектора, заслуженого архітектора України, лауреата Державної премії ім. Т. Г. Шевченка

20

- Міжнародний день солідарності людей

21

- 60 років від заснування Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (1966)
- 75 років від дня народження Володимира Васильовича Гарбуза (1951), українського художника
- 185 років від дня народження Володимира Степановича Іконникова (1841–1923), українського історика, джерелознавця, бібліографа, археографа, педагога

22

- День енергетика
- 90 років від дня народження Валентини Гаврилівни Харлової (1936–2022), української народної майстрині декоративно-ужиткового мистецтва (художня вишивка), педагогині, заслуженого вчителя України, однієї з провідних майстрів-фундаторів з відродження традиційної вишивки України

23

- День інженера механіка України
- 65 років від дня народження Слапчука Василя Дмитровича, українського поета, прозаїка, літературного критика, громадського діяча, заслуженого діяча мистецтв України, лауреата Національної премії України імені Тараса Шевченка (1961).

24

- День працівників архівних установ України
- 150 років від дня народження Спиридона Феодосійовича Черкасенка (1876–1940), українського письменника, драматурга, педагога, культурного та громадського діяча
- 120 років від дня народження Джеймса Гедлі Чейза (справжнє – Рене Брабазон Реймонд) (1906-1985), англійського письменника, автора захопливих детективів

25

– Різдво Христове

– 125 років від дня народження Галі Мазуренко (справж. – Боголюбова Галина Сергіївна) (1901–2000), української поетеси, художниці, скульпторки, педагогині в діаспорі, учасниці національно-визвольної боротьби в УНР

26

– 95 років від дня народження Михайла Григоровича Курдюка (1931–2015), українського науковця, прозаїка, гумориста, публіциста, журналіста, літератора, громадського діяча

27

– 150 років від дня народження Івана Олексійовича Алчевського (1876–1917), українського оперного та камерного співака (лірико-драматичний тенор), музично-громадського діяча, популяризатора української народної пісні за межами країни

28

– Міжнародний день кіно

29

– 150 років від дня народження Миколи Дмитровича Стражеска (1876- 1952), українського терапевта, професора, академіка АН УРСР заслуженого діяча науки УРСР

– 135 років від дня народження Володимира Левковича Симиренка (1891– 1938), українського вченого-селекціонера, помолога, садівника, педагога, одного з перших агроєкологів та розробників дослідницької справи методології сучасного садівництва, засновника Мліївської дослідної станції садівництва

31

– 430 років із дня народження Петра Могили (1596–1647), церковного, політичного, культурного та освітнього діяча, богослова, проповідника, літератора, митрополита Київського, Галицького і всієї Русі

– 130 років від дня народження Павла Павловича Плюща (1896-1975), українського мовознавця, педагога, доктора філологічних наук, професора

– 100 років від дня народження Михайла Петровича Луцика (1921-2006), українського письменника, поета, історика, учасника національно визвольного руху